

Plzeň opět zažije Slavnosti svobody s veteránskou účastí, nabídnou dobové kempy, koncerty i doprovodné aktivity

Plzeň se opět stane dějištěm jedné z nejvýznamnějších evropských připomínek konce druhé světové války. Od 1. do 6. května ožije Slavnostmi svobody, které i letos navštíví americký veterán. Návštěvníci akce, která připomene 81 let od osvobození západočeské metropole, se mohou těšit na dobové kempy, přelety historických i současných letadel, koncerty napříč žánry a mnoho dalšího.

„Věřím, že letošní Slavnosti svobody opět propojí úctu k historii a válečným veteránům s moderním životem Plzně a vytvoří neopakovatelnou atmosféru. Mám velkou radost a mohu potvrdit, že Plzeň plánuje navštívit americký veterán Joseph Thurmond. Poděkování za cestu do Plzně patří nejen jemu, ale také panu Janu Horskému, který jeho cestu do České republiky organizuje. Potvrzenou účast máme i u většiny rodin amerických a belgických osvoboditelů. Všichni budou i letos vzácnými hosty oslav,“ řekl primátor Plzně **Roman Zarzycký**.

Přímý účastník bojů druhé světové války pan Joseph Thurmond má do České republiky přijet jen několik dní poté, co v dubnu oslaví své 100. narozeniny. Byl členem 94. pěší divize americké armády, do války vstoupil v únoru 1945. Prošel boji v Porýní a střední Evropě. Do Československa, konkrétně západních a jihozápadních Čech, se jeho 94. pěší divize dostala v červnu 1945. Vykonával strážní službu, například v Klatovech či Střelských Hošticích.

„Vyhledávali jsme úkryty nepřátel, ničili zbraně, likvidovali nevybuchlou munici, zasypávali krátery po výbuších a zajišťovali zajatce, kteří byli následně převáženi do větších zajateckých táborů. Působili jsme ve městech západního Československa, jako jsou Klatovy nebo Střelské Hoštice. Na konci roku 1945 jsem byl převelen k 51. signálnímu sboru u Mnichova, kde jsem hlídal a doprovázel německé zajatce a dohlížel na jejich práci při odklizení trosk,“ vzpomínal **Joseph Thurmond**.

Joseph Thurmond se letos na základě osobního pozvání a finanční záštity Jana Horského připravuje na cestu po stopách svého poválečného působení v jihozápadních Čechách a Slavnosti svobody jsou jednou ze zastávek na této jeho vzpomínkové pouti, kterou podniká společně se svým synem Michaelem. Jejich desetidenní společná cesta je zavede kromě Plzně a Prahy i do Českého Krumlova, Rožmberku nad Vltavou, Střelských Hoštic, Horažďovic, Rabí, Sušice a Klatov.

„Je pro mne velkou ctí doprovázet stoletého Josepha při jeho návratu do České republiky. Je to jedinečný moment, protože veteránů 94. pěší divize se k nám po roce 1989 vrátilo jen relativně málo. Vážím si dobré spolupráce s týmem Slavností při přípravě cesty pana Thurmonda. S Josephem jsme se poznali minulý rok v srpnu v jeho domově nedaleko hlavního města Indiany, poté co byl poprvé kontaktován historikem Jiřím Klůcem při příležitosti oslav 80. výročí vylodění v Normandii v roce 2024. Od té doby jsem ho navštívil třikrát osobně a stali jsme se přáteli,“ uvedl **Jan Horský**.

Dobové kempy, Convoy of Liberty i Díky, Ameriko!

Program Slavností svobody 2026 začne v **pátek 1. května**, kdy se otevřou brány vojenských historických kempů. V parku za OC Plzeň Plaza budou zaměřeny na Československou samostatnou obrněnou brigádu a RAF, chybět nebudou ani věrná replika stíhacího letounu Spitfire v měřítku 1:1 nebo ukázky civilního života v době protektorátu. Křížíkovy sady v centru

obsadí klub 16. obrněné divize americké armády s autentickou polní kuchyní a těžkou technikou, v Pobřežní ulici najdou zájemci klub vojenské historie představující moderní US Army. Historickou atmosféru doplní v **sobotu 2. května** sraz amerických vozů Freedom Ameriky v areálu DEPO2015 a stylový retro kadeřnický salon pro dámy v pasáži NAVA, který zájemkyně přenesou do módy roku 1945.

Vyvrcholením programu se stane tradiční **Convoy of Liberty**. V **neděli 3. května** v 11 hodin vyjede ze Sukovy ulice kolona historických vojenských vozidel. Za doprovodu přeletů dobových armádních letounů projede po Klatovské třídě až do Tyršovy ulice. Oslavy pak symbolicky uzavře **ve středu 6. května** v 10 hodin hlavní vzpomínkový akt u památníku „**Díky, Ameriko!**“, který doprovodí přelety současných letounů Armády ČR. Pietní úctu hrdinům lidé vyjádří také na mnoha dalších místech, například na Chodském náměstí, v Husově ulici, na náměstí Míru nebo při sobotním vzpomínkovém aktu u lípy svobody na Bolevecké návsi spojeném s koncertem kapely Tuten Swing.

Kultura na několika scénách i Hurvínkova stezka

Kvůli rekonstrukci letos nebude využita k žádné z akcí oslav plocha na náměstí Republiky. Kulturní nabídka tak bude rozprostřena na několika jiných scénách. **Amfiteátr za OC Plzeň Plaza** bude v pátek večer hostit Plzeňskou filharmonii s programem filmových melodií Johna Williamse, zatímco sobota bude patřit rockovým rytmům v rámci bloku Best of America v podání skvělých revivalových kapel a neděle folkovému odpoledni s Petrem Kocmanem a skupinami Samson a jeho parta, Cop nebo Taxmeni. Pro milovníky swingu a dobové atmosféry je **připravena 40's Stage v Proluce** s tanečními workshopy lindy hopu nebo tančírnu. Současný hudební program představí v pátek 1. května **scéna Libé rty** pod Velkým divadlem, kterou připravuje Paměť národa Plzeňský kraj, a sobotní audiovizuální show Beats For Liberty na náplavce Radbuzy. Atmosféru v centru v pátek a v sobotu dotvoří Slowmarket s designovými produkty a farmářské trhy výjimečně umístěné v **ulici Bedřicha Smetany**.

Nejmladší generace se do oslav může zapojit díky interaktivní **Hurvínkově stezce odvahy**, jež připomene nejen odbojovou činnost loutkáře Josefa Skupy, ale i 100. narozeniny loutky Hurvínka. Sportovní nadšenci mohou v pátek ráno podpořit dobrou věc účastí v Běhu pro Paměť národa. Zajímavý průnik divadla a historie nabídne v neděli odpoledne Moving Station v představení Madame M., které představuje příběh vězenkyně koncentračního tábora v Holýšově na Domažlicku, paní Marie-Marguerite Michelin.

Kompletní program Slavností svobody je na www.slavnostisvobody.cz